

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ вносить на цілий рік 10 ар. — кр. на чверть року 2 „ 50 „ місячно 1 „ — „ для заграниці 20 рублів або 40 франків.

Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі газет Л. Горовица в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

ВИХОДИТЬ

щодня кромі неділь і руских свят о год. 5. по пол.

Редакция і Адміністрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2.)

Оголошеня приймає ся за оплатою 6 кр. від стрічки; а в „Надісланім“ по 10 кр. від стрічки.

БУКОВИНА

Які вигляди?

(Важне питанє для православної консисторії).

Вийшла брошурка з програмою викладів на черновецькїм університетї на зимовий курс 1896/97 року. В тїй брошурї читаємо також справозданє з фреквенції слухачів університету і довідуюмо ся, що сего року на богословскїм видїлі було 46 Волохів, 4 Серби і лише 4 Русини. Повтаряємо ще раз: лише чотири Русини! Отже наслідки господарки румунїзаторів в краю такі, що більша половина краевого населєня на вєїх чотирьох роках богословїя мала тепер всего на всего чотирьох кандидатів на святичеників! Красного результату не міг собі покїйний Морар-Андрїевич бажати... Румунїзатори мають чого тїшити ся, бо бачать дійсно користні для себе наслідки тираньскої політики „служы божего“ на престолї митрополїчїм. Та чи такі наслідки румунїзаторскої господарки будуть справдї користні для цілого краю а головно для спасєня душ православних Русинів, котрі чей же не суть мачошими дїтьми, тїлько дїтьми тої самої церкви, що й Волохи, о тїм ми аж надто сумнїваємо ся. Що більше, коли правительство і консисторія не постараять ся як найскорше о се, щоби буковиньскї Русини мали своїх

русских святичеників, мали й кандидатів на них, то вигляди на будуче незвичайно сумні. Нарід руский відчужить ся зовсїм від церкви, в котрій нічого не розумїє, нічого не находить для себе живого і сердешного, в котрій за те чує лише незрозумїлу мову волоского висланця на руске еєло задля волощеня Русинів. Надмірне витворюване волоского духовенства відїбе ся тяжко на стїйности православної церкви, котра й без того супротив агресивної католицької церкви грає ролю крайно консервативної інституції. А що такий стан певно не помирить обидва народи в краю, о тїм не треба й говорити.

Надмірне витворюване волоского духовенства без огляду на потреби дїєцезїї, лише з увагою на народний розвій Волохів, почало ся не сего і не тамтого року, але оно тягне ся вже здавна давєн, відколи задля темноти колишнїх провідників руских успїли Волохи захопити церков в свої руки. Пригляньмо ся лишє числам з цілого ряду лїт, кїлько було руских а волоских богословів.

В році шкільнім	русских богословів було:	волоских богословів було:
1878—9	15	31
1880—1	17	41
1882—3	22	49
1884—5	17	57

1886—7	11	50
1888—9	9	50
1889—90	9	51
1896—7	4	46

Отже коли від 1880 року (як раз від вступленя Мораря Андрїевича на митрополїчий престїл) число волоских богословів ніколи не було менше як 41, а сягало навїть до 57, то в тїм часї число руских богословів виносило найбільше (60 22) в 1882 році, а нинї зїйшло — аж дивно казати — на чотири! Чотири богослови на чверть мїліона православних Русинів! Нема що казати, красна господарка церковна, котрій так дуже їде о таке „спасєне душ“ своїх вірних...

А тепер для лучшого зрозумїня тих зловїщих виглядів на будуче пригадаймо собі, що ми маємо на Буковинї 134 чисто рускі парохїї (взглядно експозитури), і 16 таких парохїї, де більшість становлять Русини, — а натомїсць лише 93 чисто-волоскї парохїї і 19 таких, де більшість волоска, — то зрозумїємо, яку то наші рускі селяни тепер і на будуче будуть мати користь з церкви, коли руских святичеників на палцях почислиш. Притїм не забуваймо і того, що вихованї в крайнїй загорїлости волоскї богослови не знають і не хотять учити ся рускої мови, хоч на руский хлїб острять зуби.

16) ФРІЦ РАНДЕЛЬ.

Повість з норвегскої

Хр. Вїнтергїельма.

(Дальше).

Гнївно змінив місце і спостерїг в тїй самїй хвилї чорно убрану даму, що хотїла виходити з каюты, але перед тим сказала до когось кїлька слів, що виглядав з дверей одного кабїнету для мужчин; его не міг побачити. Була се тїлько хвилька, що він бачив; підїє ся мимовїльно і видивив ся на неї, бо хотїй она не подобала з виду зовсїм на него — виглядала майже як би полудневої породи — однак здавалось ему, що се симпатичний, жіночий рефлеке его власної ієтоты, в рухах те саме нервовє панованє над собою, в виразї твари те саме промовляюче житє, так делїкатно начеркненє, що гадав, що розумїє єї слова, хотїй їх не чує. Коби тїлько міг побачити порядно єї очі!

Коли побачила его рух, звернула свої очі досить поволи, але певно на него. Були темно-брунатні а погляд, що кинули на него, міг бути відпихаючий або і зажурений, а що до першого не було жадної причини, мусїла певно сумувати не втратї якоїсь дорогої особи, як на те вказувала єї чорна сукня. Потому вступила по жіночої каюты.

„Знаєте сю паню?“ запитав Фріц малого, убого виглядаючого чоловіка, що поставив перед собою фляшку пива.

„Яку паню, думаєте?“

„Чорну, що власне тепер вийшла.“

„О, думаєте про єю з красними очима, що сидїла онтам в кутї?“ Він поглянув до гори.

„Очевидно та сама.“

„Нї, не знаю єї! Нї! Шалєно хороша!“

У кїлькох иньших панїв пішло ему не лїпше.

При висїданю не видїв єї і хотїй був нею від тепер бїльше занятїй в своїх думках, як своїм батьком, не видїв єї в цілій подорожї другий раз. Без перестанку їхав аж до свого рїдного мїста Драммен.

Тут побачив свою матір в чорнїй сукнї на перонї. Отже отець був уже покїйний.

XIV.

Коли Фріц і мати вступили до передпокою, кинула ся ему на шию, поцілувала его і сильно почала плакати.

„Фріц, тепер ми самї,“ сказала і положила голову ему на груди. „Хвала Богу, що тебе маю!“

„Мамо!“ Не міг Фріц здержати своїх слїз. Трохи постарїла ся бїдна мати, і стала тугїйша і трохи грубша в станї. Порівнував єї мимоволї з своїми вражїнями з молодосты.

„Мусїц мене тепер любити, Фріц!“ сказала і глянула на него з просьбою. „Не маю тепер прецінь нікого бїльше.“

„Чому-ж я не мав би тебе любити, мамо!“ А таки, подумав, она мала багато простити батькови; знала она добре, що він не завєїгди був для неї вірний, а однак —

Здавалось ему, що було щось дивного в тїм супружествї і в тїм домашнїм житю. Як давно міг затамити, не були они властиво ніколи ніжни і чутливі супротив себе; панувало тїлько добре домашнє відношенє, а тепер була она мимо сего так розжалоблена, як би стратила весь найкраснє з свого житя.

Пішли просто до смертного покою. Старий Рандель помер того самого дня рано. Дївчина і якась стара, поважна жінка, що сидїли при тїлї, прикрили его накривалом, — занавїси були спущєні, весь було білє.

Фріц приступив перший до лїжка, стягнув накрите з голови. На очах лежали ще двї великі, мідяні монети; стара жінка приложила їх після давного звичаю, щоби замкнути повіки. Они визвірились на него якоюсь пороженю, а Фріц мусїв мимо волї пригадати собі чорну кляцу панї Віртовой. Для того здохнув їх поспїшно і взяв зимну, штигну руку небїжчика, якби на прощанє. Се був его старий, любий батько, ще з старшим, свїйшим, сильним виразом як в давних часах, як коли снав.

Фріц випустив руку небїжчика, відвернув ся і заплакав.

Мати, що обцїлувала чоло і лице покїйника, чого може не робила від давних лїт, лежала при лїжку на колїнах з головою закритою руками, якби заглибилась в молитвї, а Фріц вийшов по тихенькї гетї. Хотїв би був почувти кїлька слів від свого вітця, але прийшов о кїлька годин за пізно. Чому мусїв его труп як раз поглянути на него так страшно, коли він его відкрив. Глуний,

Розуміє ся, що коли те все возьме ся на увагу, то мусить ся бачити будучність православної церкви на Буковині в зовсім темнім сьвітлі. І в виду того ми раді би знати, як властиво поймає свою задачу православна ерархія церковна, котра будь що будь не сьміє бути ніякою політичною агентурою волоскою, тільки властиво, рівно справедливою і дбалою для Волохів і Русинів. І се раді би ми також знати, чи правительство наше, котрому так залежить на мирі в краю, не знає способу, як би спонукати консисторию, щоби она менше бавила ся політикою, а більше дбала про церков? Чи правительство думає, що такі відносини на довгі літа не будуть давати предмету до безнастанних суперечок в краю?

Консистория завела в краю політику таку, що руска молодіж, шануючи свої пересвідчення народні, не хоче лізти під румунізаторський кнут на теологію і приставати в ренегати; загально знані факти о переслідуваню Русинів-святих не можуть заохотити рускої молодіжи вибрати собі зване таке, в котрім жде їх така незавидна доля, — і так в результаті виходить, що церкви по руских селах і дальше не будуть сповняти своєї задачі, а святих — Волох, відправивши по румунськи богослужене, не буде чути ся до нічого більше обовязаним, ані до проповіді, ані до катехизації, ані до жичливих відносин з парохіянами.

В інтересі краю і церкви ми відзиваємо ся до правительства і консисторії, аби доконче і зараз обдумали спосіб, як на будуче збільшити число руских богословів.

НОВИНИ.

Чернівці, дня 5-го жовтня 1896.

День іменин цесаря обходжено вчера в Чернівцях богослуженнями по церквах в прилежності

старий звичай з тими мідяками! А до того при его вітці, що сам насміхав ся з таких річій, що сам був вольнодумцем і скептиком, хотий не на стільки фанатичним, щоби свої власні погляди накидати другим! Як би то могли они собі тепер поговорити про его послідний лист, були би певно прийшли до згоди. Его отець не належав до короткоумних, він мав критичний осуд.

Фріц перейшов всі покої, они були цілком такі самі, як перше. Хотий він бував часто дома, але довга подорож за границею і смерть батька вчинили, що він видів все очима молодости.

Коли війшов до свого покою, перемогли его вражіння. Усїв при столі, підпер голову рукою і розплакав ся. Так само плакав дитиною за менчими стратами і в менчих журбах. І ему здавало ся, що тоді він був дуже щасливий.

Все, що з того часу стало ся, не викликало того настрою, того сильного, хорошего переходу з надмірної вибухаючої радости до безграничного жалю і на відворот.

„Ой так, виплач ся, моя дитино! Сего потребуємо обоє.“ Се мати зайшла тихо і положила легко руку ему на голову.

„Я пригадав собі так живо мій дитинчий час“, сказав він ревно і підніс очі; єї слова звеніли також, якби говорила до дитини, а він взяв єї обі руки у свої.

„Ой так, як не станемо дітьми, не доступимо царства небесного“, додала она поважно.

Якесь майже ненависне чувство опанувало

представителів властей. В православній кафедрі була з тої нагоди і руска проповідь. Так само в цілім краю обходжено вчерашний день святично.

Др. Володимир Филипович, лікар при краєвім шпиталі, мешкає від 1-го с. м. в своїм домі при улиці кривій (Schlangengasse) ч. 18, де й ординує що-дня від 2. — 4. год.

Адміністрацію гр. пр. парохії св. Николая в Чернівцях одержав о. Корнило Бриндзан.

Посвячене нових церков. В четвер, дня 8-го с. м., посвятити впр. генеральний вікарій Рента нову гр. пр. церков в Южинцах, а в неділю, дня 11-го с. м., впр. митрополит Чуеркович нову православну церков в Качині.

З черновецького магістрату. На посліднім довірочнім засіданю громадської ради іменовано техніка Жигмонта Штехера міским інженером, а окінченого правника Йосифа Холоней концентивим практикантом.

При рахунковім відділі буковинського правительства іменованний практикант Адам Павловський рахунковим асистентом.

Осінь на Буковині звичайно буває дуже гарна. І тепер дні теплі, мов у літі. Знід Новоселиці, де вже підсоне степове, пишуть нам, що там в день прямо спека літна, 30 кілька степенів R., але за те в ночі спадає температура майже до зера.

Загальні збори „общества рускихъ женщинъ“ в Чернівцях відбули ся в четвер, дня 1-го с. м. Зі справоздана виділу довідуємо ся головню, що товариство удержувало школу краєвцтва, в котрій були поміщені 25 учениць у віці 12—17 літ. Також учено ті учениці рускої мови і історії, щоби таким чином будити у руских дівчат національне почуте. Председателькою вибрано п. Геровську, жену „звістного патріота“ адвоката Геровского. Між внесеннями була замітна бесіда Ю. Яворского, котрий підніс, що товариство повинно не лише займатися школою краєвцтва, але головню увагу звернути на ширене національного духа особливо між інтелігентними жінчинами. Також предложено, щоби на слідуєчих загальних зборах устроїти виставу ліпших робіт учениць школи краєвцтва. — Ми радо признаємо, що і ся діяльність товариства руских женщин, яку оно виказало в посліднім році, є хосенною і потрібною, але гадку, порушену п. Яворским, коли він мав на думці народно-русского духа, повинно товариство безусловно узглядити, бо-ж власне рускому жіноцтву на Буковині не достає національної свідомости. І ще одно хочемо тут порушити: чому

его при тих словах; они приходили мовби зачіпка передної сторожи, що заповідає головний напад. Але він панував над собою. Було зовсім природне прецінь, що она так думала і так говорила, а в тій хвилі не повинно зайти між ними жадне непорозуміне. Він старав ся перейти на инший предмет.

„Муєши тепер по подорожи трохи виночати“, сказала она, „ти їхав день і ніч і таки не прийшлоє тобі почути его послідного прощання!“ Она держала платок перед очима і положила з нестоцями руку ему на плечі. „Випічни трохи, доки не підемо на обід, синку, ти потребуєш спочинку“, а потім поцілувала его в чоло і пішла.

Фріц знав, що его мати надзвичайно ревна в релігійнім взгляді; знав, що релігія винувяла ціле єї жите і всі єї діла, а в такій хвилі, як от теперішня, муєло се тим ярійше виступити.

Вже при обіді надіяв ся, що розновість свої погляди ширше і хотий як радо поспитав би ся був про послідні години батька, однак з тої причини не мав відваги. Она сама звернула на се бесіду. Але оповідала лагідно і спокійно про хід хвороби, про его початкову нетерпичку і пізнійшу терпелівість, про его дрібні зарядженя а наконець про майже цілковиту безритомність послідної ночі і наглий проблеск нац раном, заким наступила смерть. Не говорила нічо про релігію і ему вшало се, що не згадала ані словом про податкового урядника Лекого, хотий був переконаний, що сей старий приятель був при вмираню аж до послідної хвилі. Але той був

товариство руских женщин не займає ся збиранем складок на бідну шкільну молодіж, так як се робить волоске товариство Doampelot roman? Адаже се повинно також бути цілею товариства руских женщин, а ми певні, що Русини радо пожертвуют після своїх сил децо на убогу молодіж шкільну. Може єї наші слова спонукать згадане товариство, хоч тепер, де зима вже недалека, зробити децо в сім напрямі.

Урядове посередництво в гляданю работи завело у себе маленьке князівство майнінгске. В додатку до урядового вістника виходить два рази на тиждень, в понеділок і п'ятницю, виказ робітників, глядаючих работи і тих, котрі глядають робітника. Уряди громадські мають обовязок ті викази уміщувати зараз на виднім місци, призначенім до оповісток. На згаданих виказах уміщає ся безплатно всякі дотичні зголошеня, як також і полагодженя попередних зголошень, коли робітник найшов уже заняте або работа якась уже роздана.

Загадочний чоловік. В австрійській Новоселиці арештував поліцай чоловіка, котрий не міг виказати ся документами, хто він такий. Він каже, що є родом з Кавказу. Ціла будова тіла вказує на те, що він дійсно родом з Кавказу, бо ростом дуже гарний, з огнистими очима і чорною як шовк бородою. Говорить кількома європейскими мовами і — як каже — є дописувателем кавказких газет, котрі видають ся в георгійській мові. Від довгих літ він перебуває за границею своєї вітчизни і скриває ся під іменами Стіралізі, Авеляні і т. п., бо инакше російська поліція конфіскувала би всякі писма, які ему висилають ся з Росії. Арештованого віддано до краєвого суду в Чернівцях.

Спростованє. В 200-ім числі нашої газети ми написали новинку, в котрій стоїть дословно: „І так о. Боднарескул у Вилавчу не хоче ученикови Бендасови виставити свідочтва убожества, взглядно виказу родини — мабуть тому, що Бендає вступив до рускої гімназії, а не там, де его хотів мати о. Боднарескул.“ На те дістали ми від о. Боднарескула спростованє, в котрім між иншим — а того иншого богато, але то не обходить ані нас ані публіку, і не належить до спростованя — пише, що він дня 23-го вересня потвердив батькови ученика Бендаса два свідочтва убожества; отже з того вносить о. Боднарескул, що наша новинка неправдива. Тимчасом се факт, на котрий маємо свідків, що о. Боднарескул не хотів виставити свідочтва убожества, бо — як в церкві перед людьми сказав матери ученика Бендаса — „не хоче підперати уніятів“. Аж пізнійше щось о 4 дни

прецінь рішучий вольнодумець і для того не хотіла певно при тій нагоді брати его імени в уста.

Також і на другий день ані день опісля не робила жадних релігійних притиків, але Фріц находив ся в безнастанній несвойській обаві, що оно наступить. І надійшов день похоронів. Винесли домовину з дому і мягкий настрій, що сполучений з похороном дорогого кривного, обіймив его цілковито. Однак він слухав байдужно тисяч разів повтаряні і тільки незначно змінені слова проповідника про дочасність і вічність, про гріх і спасене, про сумуючих позісталих та про побачене на тім сьвітлі. Для того звеніло се як мелодія катаринки, що не належала сюди, але поза мури святині, в котрій его тяжкий смутко угнав ся під невідшкодованою земською стратою.

Він сплакав ся цілковито і не зважав на сльів і на проповідника і на численний супровід. Дуже часто бавив ся при похоронах виразом ріжних тварий; але тепер прецінь видалось ему, що в тім лежить щось святичне, видіти так богато голов разом; він чув вдачність супротив них; був в силі плакати.

Коли кинув грудку землі на трумну, стиснув тільки богато рук і послідний раз кинув поглядом у гріб, був мягкий як віск. Як був завейдги гордий і непристудний, так тепер міг прощати і просити о прощенє за людські гріхи так охотно, як би віддав свою мошонку першому ліпшому жебракови, що попросив би его о милостиню.

виготовив громадський писар таке свідчення, а о. Боднарескул тогди вже мусів потвердити его. Характеристичне в тій справі се, що свідчення о. Боднарескул бідному ученикови Бендасови ставляв труднощі, коли міжним речинець для подавання о увільнене від чесного був уже за плечима.

Застрілив чоловіка лісничий в Кобильниці рускій коло Краківля Генрик Смаржевский. Він стрітив в лісі 28-літнього паробка Михайла Вальяца, що збирав там дрова. Не надумуючи ся довго, вистрілив до паробка і убив его на місці. Побачивши, що стало ся, Смаржевский зголосив ся сам до суду в Краківці.

Дисльокація. Часть 30-го полку піхоти, що стаціонований у Львові, переносить ся з сьогоднішнім днем до Оломуцу, Райхенбергу і Писсштату в Чехії.

Цікава книжка вийшла сими днями у віденській книгарні Лемана і Венцля згід пера директора промислової школи в Чернівцях К. А. Ромшторфера під заголовком „Die moldauisch-byzantinische Baukunst“. Доси не висліджено було докладно, в яким стилі будують ся православні церкви на Буковині. Отже директор Ромшторфер вибрав ся 1887 р. за підмогою правительства в подорож по Буковині, Румунії і Україні. Згадана книжка є плодом тої подорожи. В передмові розповідає автор о повстаню наддунайських князівств і гр. пр. віроісповіданя, потім о заснованю монастирів і церков, слідує опис византийської церкви, докладне схарактеризоване поодиноких еї частий, розправа про плястику і малярство в церквах та вісти про артистів і робітників. Книжка дуже цікава і доказує зрозуміне матеріалу у автора.

Інспекційну подорож відбув в посліднім часі галицький маршалок краєвий гр. Станіслав Бадені в снігтиньскім повіті. З того повіта доносять, що загальну увагу звернуло на себе старане гр. Баденіого зійти ся з Русинами, особливо з рускими селянами. Представителів Русинів відзначував гр. Бадені незвичайною ласкавістю і тим з'єднав собі прихильність і довіре у селян. На пирі у дідича Мойси в Рудниках визначав гр. маршалок передовсім Русинів, а між иньшими мав довшу розмову з гр. кат. парохом із Джурова, о. Николаєм Огоновским, що звернуло увагу всіх гостей.

Посольське справозданє буде складати посол до галицького сойму Дмитро Остапчук в четвер дн 8-го с. м., о 12-ій год. в полудне в сали магістратскій в Збаражи.

Народне віче відбуде ся в Старім Місті

дня 9-го с. м., а не 6-го, як зразу було заповіджено.

Бук. льокальні залізниці. В додатку до новинки про бюджет нашої держави в посліднім числі нашої газети маємо записати, що в бюджеті на 1897 вписано 1,500,000 зр. видатку яко уділ держави в будові буковинських льокальних залізниць Лужани-Заліщики, Глібока-Серет, Радівці-Фрасин і Неполоківці-Вижниця.

На перемину. Адвокат Новак в Клевелянді в державі Огію, хоч родом Чех, але має справді американську вдачу. Влюбивши ся в панну Агнішку Келерівну, оженив ся з нею і жили щасливо вісім літ. По тім часі почала давна любов у Новака потахати, а за те запалала нова до молоденької панночки з Ст.-Люї і з нею він оженив ся, розвівшись поперед з першою жінкою. І жила молода пара чотири роки в гаразді і щастю, аж нараз серце Новака затужило за першою жінкою. Він розвів ся з другою жінкою і до кількох днів знов подружив ся з першою. Друга жінка, діставши гарну сумку, позволила на розвід і вернула ся до Ст.-Люї. Ба! але-ж Новак по вісімнадцяти місяцях знов розводить ся з своєю першою і zarazом третьою жінкою, щоби знов оженив ся з другою, взаглядно четвертою... І хто знає, кілько разів ще Новак буде назад брати свої жінки!

Наслідки п'яньства. До коршми Кінсбрунера в Брязі заходив собі частенько селянин Пентелей Тинуляк і запивав ся „основно“. Пив він довго, і ддятого вкінці показали ся і наслідки его п'яньства. Одного дн він збожеволів і его мусіли відвезти до краєвого шпиталю в Чернівцях. Тут его вилічили і пустили на волю, строго забороняючи дальше пити горівку. Але Тинуляк тягнуло до коршми, як вовка до ліса, і вкінці не видержав та став знов запивати ся. Ну і сям разом мала горівка погубний вплив на его мозок: він збожеволів вдруге.

Громада Дрогобич вибудовала двоповерховний будинок для тамашної гімназії, котрої торжественне посвячене відбуде ся у вівторок дн 6-го с. м. В новім будинку є 27 комнат для шкільних клас, а 12 комнат на мешканє директора. Старий будинок гімназійальний ужнюють на поміщенє женської школи.

Померли у Львові Анатоль Демяновский, офіціал краєвої дирекції скарбу, в 46-ім році життя; — в Золочеві Любомир Кирило Єзерский, син тамашного гімназійального катехита, в 19-ім році життя.

Складки. В Заліщиках зібрав п. Омельский дрібними датками 2 зр. 25 кр. на Народний Дім.

Зложили на се пн.: Г. Омельский з Заставни 20 кр., М. Кракалія з Василева 50 кр., Евгеній Томоруг 20 кр., Дмитро Томоруг 30 кр., Емілія Кракалія 10 кр., уч. Майковский з Кадобівців 20 кр. Марціньковский з Кадобівців 50 кр., Зугачевич з Заставни 20 кр., і Филиппина Шуберт 5 кр.

Телеграми „Буковини“.

З дня 5-го жовтня 1896 року.

Будапешт. (Престольна промова в нагоди розвязаня сойму угорского). Нині перед полуднем замкнено сойм угорский престольною промовою, в котрій згадує ся насамперед про обхід тисячліття Угорщини і підносить ся, що Угорщина могла обходити се св'ято в мирі. Відтак вказує ся на отворене Зелізної Брами, як на успіх народів, проживаючих мирно, і згадує ся з притиском се, що на сїм отвореню були: королі Румунії, Сербії, заступники монархів, вчислених в берлінськїм трактаті і депутация австрійської ради державної. Сю нагоду використав радо наш цісар, аби відвідати румунського короля в его столиці і там відновити давні приязні відносини з Румунією. Цісар з вдячністю згадує сердечне прийняте, якого зазнав від румунського короля, від его родини і цілого населеня.

Далі сказано в престольній промові: Взагалі ми можемо з радістю вам сказати, що з всіми державами жиемо в як найприязнійших відносинах і тому маємо певну надію, що мир і на будуче остане ся ненарушений. Відтак вчисляє престольна промова поодинокі закони, ухвалені дотеперішнім соймом угорским, і підносить се, що найбільше часу посвячене полагдженю церковно-політичних справ; на тім поли ухвалено незвичайно важні закони. З кількома державами, а особливо з сусідною Росією, Румунією, Сербією управильнено і усталено торговельні договори.

Вкінці престольна промова згадує про удержанє рівноваги в державних фінансах мимо піднесеня видатків на просвіту, господарну, комунікацію і поступенний розвій армії — і мотивує розвязанє сойму угорского тим, що для

Коли прийшли до дому, сіла мати біля него на великій софі і обняла его рукою за шию і вдивляла ся довго в него. Він був так тихо зворушений і тепер ринула також пара зимних сліз ему з очей. „Отець передав через мене привіт для тебе — одно прошенє,“ сказала вренті притишеним голосом; „се були майже остатні его слова; було се, як приступав до причастя.“

Фріц налякав ся і поглянув на неї з дивним здивованєм.

„Ой так, він умер цілком поєднаний,“ продовжала, „і сам жадав приступити до причастя.“

Тепер пригадав собі Фріц, що отець ходив в старих літах кілька разів до року до причастя. Він майже забув про се і не міг поєднати того з цілковитою майже свободою суду в релігійних справах, якою відзначав ся его батько.

„Отець бажав собі, щоби я тебе просила, піти по похороні разом зі мною до причастя; він гадав, що ти будеш тоді певно в тім настрою, щоби відпровадити мене до престолу Божого, коли сам вже більше не зможе.“

„Мамо!“

Она відділа, як его вираз змінив ся нагле. Брови стягнули ся трохи до купи, очі і уста набрали строгого виразу. Она відсунула своє рамя від него і зложила руки на подолку.

„Я думала, що тобі зробить приємність виповнити остатню волю батька твого. Він казав виразно, щоби я просила тебе о се задля него. Фріц любив мене,“ казав.

„Так, я любив его, — я дуже цїнив его,“

сказав Фріц перед себе, немов би звертав ся просто до небіжчика.

„Так підеш отже?“ Она поглянула на него неспокоїно і з сумнівом, похилиючись трохи наперед, щоби заглянути ему в лице.

Він не відповідав, але она бачила, що бере ся з собою.

І він справді провадив борбу з самим собою.

Певно, що для него було байдужною річею, уступити в тій одинокій точці, бо все те видалось ему, як пуста церемонія. Була би се очевидно неправда, але неправда, котру доконав би, щоби свою матір потішити і успокоїти. Однак добачав, що се єсть першим сильним скрученєм пут, в котрих хотіли его повести до правильної церковної віри і коли би він скорше або пізнійше мусів заняти віднорне становиско, прийшло би до гірших неприємностей. Окрім того не повинен ніхто мати можности закинути ему облуду, ему, що власне тепер загадував виступити супротив неї до боротьби.

З другої сторони він знав, що его мати причепить ся з жіночою односторонністю до ситуації сеї хвили і закине ему неснивеку затверділість, коли би сказав „ні“ власне в тій годині, як рана серця ще була свіжа. Він хотів найти обхід, що уратував би в тім взгляді его самого і по часті віддав рішенє в єї руки.

„Ну так, я можу послухати тебе радо!“ сказав: „Коли отець бажав собі і ти того хочеш, то я піду радо до причастя, але ти знаєш прецінь, що я в се не вірю. Я уважаю се все пу-

стою церемонією, що ні трохи не допоможе, хоч також і не зашкодить.“

Він глянув на неї з приязним усміхом і положив свою руку на єї, що лежали ще зложені в подолку; але она стиснула їх ще сильнійше а єї лице набрало острого поважного виразу, в котрім він міг вичитати дивну мішанину гризоти і ураженя. Се як раз подобало на неї!

„Се прецінь рівнозначне з відмовою,“ сказала на кінці, а тон єї видавав ся такий самий уражений як і сумний. „Коли ти не віриш в се, так жиеш хиба як нерозумне звіря.“

Він ступив на безпечну опоку, побачивши, що мати дійсно уразила ся, і відповів тому цілком спокійно: „Се зовсім не відмова — я піду радо разом, бо не виджу в тім жадного небезпеченства.“

„Про те не може бути бесіди,“ відповіла коротко, підносячись.

Перейшла ся мовчки кілька разів через покій там і назад з руками на плечах і без достаточної осторожности, щоби не зачепити за яке крісло або стільчик, цілком так, як би в давних часах мала яку суперечку зі своїм чоловіком. І она вганяла себе тим проходом очевидно в стан зворушеня, так що лагідний настрій суму уступив поволи вибухаючій нагальності.

(Дальше буде).

відновлення австрійсько-угорської цово-торговельної угоди і установа квот на десять літ потрібно довшого часу, як теперішній сойм ним розпоряджає, а також і спокою, щоби все розважити.

Престольну промову прийнято оплесками. особливо уступ за Зелізну Брану, гостину в Румунії і запевнене удержання мира.

Ціни збіжжя і других продуктів.

Дня 3-го жовтня 1896.

	Львів.		Чернівці.	
Пшениця . . . від	6.80	до 7.75	від 7.—	до 7.10
Жито "	5.75	" 6.—	" 5.40	" 5.50
Ячмінь бров. . . "	6.—	" 6.50	" 5.75	" 6.25
Ячмінь простий "	5.—	" 5.50	" 5.—	" 5.25
Овес "	5.50	" 5.75	" 4.75	" 4.85
Ріпак "	9.—	" 9.50	" 9.35	" 9.60
Горох "	5.—	" 8.—	" 6.—	" 7.—
Вика "	0.—	" 0.—	" 0.—	" 0.—
Льнянка "	0.—	" 0.—	" 0.—	" 0.—
Біб "	0.—	" 0.—	" 0.—	" 0.—
Бобик "	4.—	" 4.50	" 0.—	" 0.—
Гречка "	0.—	" 0.—	" 0.—	" 0.—
Конюшина черв. "	35.—	" 40.—	" 0.—	" 0.—
Конюшина біла "	30.—	" 45.—	" 0.—	" 0.—
Конюш. шведск. "	0.—	" 0.—	" 0.—	" 0.—
Кукуруза нова "	4.50	" 4.70	" 4.75	" 4.85
Хміль 35.— 45.— здр. за кільо у Львові окита за 10.000 літрів	12.75—13.25			

ВАЖНЕ

для кожного, головню для всіх П. Т. урядів, торговельників і ремієників, бібліотек, студентів і приватних людей є повідомлене, що існуюче тут уже від багатьох літ, на красній виставі в Чернівцях 1886 р. визначене почесним признанем

ЗАВЕДЕНЄ ПЕРЕПЛЕТНИЧЕ

Кароля Кобжинського і Еміля Канюка тепер через набуте найновіших машин, писем і иньших знарядів значно побільшило ся і тому свій льякаль перенесло на *улицю рагушеву ч. 12*, другий вхід також від *улиці лейбавої ч. 11*.

Заразом приступив довголітний фаховець, пан Еміль Канюк яко співник сего переплетничого заведеня і тепер оно зможе під новою фірмою

—о Кароль Кобжинський і Еміль Канюк о—

з вправленим персоналом всі фахові роботи, як оправлене книжок, роботи галитерийні, друк на стязки до віпців, окрасу до гаштовань, ручних робіт і т. д. для П. Т. урядів, шкіл, бібліотек і приватних людей по найнижших цінах як найдішше і як найкраще доставляти.

Просимо о заскаві замовленя з поважанем **Кобжинський і Канюк.**

5—10

Відзначене на краєвій виставі в р. 1894 почесним дипломом ц. к. міністерства торговлі.

Краєве товариство ткацке
„P R Z A D K A“
(ПРЯЖА)
в Коросні

поручає Пов. П. Т. Публиці свого виробу чисто льняні звістні з доброти, ручно ткані
ПОЛОТНА КОРЧИНЬСКІ
також доставляє матеріалів на комплетні і найдешевші
ВИПРАВИ СЛЮБНІ.
Замовленя просимо надсилати просто до Коросна (почта, телеграф і стация залізнична в місци).
Прібки і ціньники на жадане оплатно і відворотною почтою. (7—52)

В КОЖДІЙ РУСКІЙ ХАТІ і ШКОЛІ повинна находити ся

Народописна карта
українсько-руского народу,
зладжена д-ром Гр. Величком, видана товариством „Просвіта“, а виконана в літографічнім закладі Андрия Андрейчина у Львові.

Книгарска ціна карти, наклеєної вже на полотні, вносить 3 зр. 50 кр., а для членів „Просвіти“ і передплатників „Зорі“ 2 зр. 50 кр., з рекомендованою пересилкою 3 зр.

Купити можна в „Просвіті“ у Львові, ринок ч. 10.

Наклад невеликий; купуйте чимскорше!

Пам'ятайте на Народний Дім в Чернівцях!

Літературне Товариство
„РУСКА БЕСІДА“
в Чернівцях,
улиця Петровича число 2,
має на складі:
„Ілюстровану бібліотеку“
для молодіжи, міщан і селян, редаговану Омеляном Поповичем
року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892, 1894, по 1 зр. 20 кр. за рочник, а всі 7 разом за 7 зр.
З пересилкою почтовою 7 зр. 30 кр.

Перша буковинська
фабрика штучного навозу
в Боянах

поручає фосфорит-суперфосфати, кістяну муку-суперфосфати, кістяну муку парену і не-парену, вап'яну салітру, кайніт, гіпс-суперфосфати, гіпсовий навіз бураговий, мішаний і спеціальний навіз, під гаранцією що-до якости і по дуже дешевих цінах.

При більших замовленях пошчає ся безплатно машини до розсипуваня.

Опис ужитку і ціньники можна дістати безплатно.

Рух поїздів залізничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-європейского годинника.

Приходять	П о ї з д и			Відходять	П о ї з д и		
	поспішні	особові	мішані		поспішні	особові	мішані
до Чернівців				з Чернівців			
З Відня, Кракова, Львова, Станіславова, Коломиї і Снятина	1128	657 1028	550	До Снятина, Коломиї, Станіславова, Львова, Кракова і Відня	347	941 1029	538
З Букарешту, Яс, Сучави, Глибоки	329	912 1000	523	До Глибоки, Сучави, Яс, Букарешту	1203	717 1048	616
З Новоселиць, Садагури			1113 950	До Садагури, Новоселиць			430 621

Підчеркнені числа означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. рано. — Середно-європейский час ріжнить ся від львівського о 36 минут, а від черновецького о 44 минут; коли на залізници є 12 год., то на львівськім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецькім 12 год. 44 минут.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях. За редакцію відповідає **Осип Маковей.**
З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Осипа Бучканича.

